

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 30 ΜΑΪΟΥ 2016 – ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (ΠΑΛΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)

A1.

Μη σε απασχολήσει πόσο κοστίζει ο άνθρωπος (ποια είναι η τιμή του). Γιατί έχει μικρή αξία όποιος είναι τόσο τιποτένιος (τέτοιος μασκαράς). Αλλά ο Αίσωπος τόσο οργίστηκε για την ελεεινή πράξη και το θράσος του δούλου, ώστε τίποτε δε θα μπορούσε να του είναι πιο ευχάριστο (δε θα τον ευχαριστούσε τόσο πολύ) από την επανάκτηση του δραπέτη.

Εάν κάτι, το οποίο έπρεπε να διαταχθεί (διατάξει) στους στρατιώτες, του φαινόταν (ότι ήταν) κάπως σκληρό διακήρυσε ότι είχε καθοδηγηθεί από το ελάφι. Αυτό το ελάφι κάποια μέρα έφυγε και πιστεύτηκε ότι είχε πεθάνει. Όταν κάποιος ανήγγειλε στον Σερτώριο ότι το ελάφι είχε βρεθεί, ο Σερτώριος διέταξε αυτόν να σωπάσει· επιπλέον του έδωσε οδηγίες να το αφήσει ξαφνικά ελεύθερο την επόμενη μέρα σ' αυτόν τον τόπο, στον οποίο ο ίδιος επρόκειτο να βρίσκεται (θα βρισκόταν) με τους φίλους του. Την άλλη μέρα ο Σερτώριος, αφού δέχτηκε τους φίλους του στην κρεβατοκάμαρά του, τους είπε ότι είχε φανεί στον ύπνο του ότι το ελάφι, που είχε πεθάνει, ξαναγύρισε κοντά του. Όταν το ελάφι, αφού αφέθηκε ελεύθερο από το δούλο, όρμησε στην κρεβατοκάμαρα του Σερτώριου, γεννήθηκε μεγάλος θαυμασμός (προκάλεσε μεγάλη έκπληξη).

B1.

- **scelus:** scelerum
- **nihil:** nulla re
- **gratius:** grate

- **durius:** durissime
- **militibus:** militi
- **quodam die:** cuidam diei
- **aliquis:** aliquibus
- **postero:** posteriore
- **quo:** quae
- **somno:** somne
- **sibi:** vestri/ vestrum
- **admiratio:** admirationem
- **magna:** maiora

B2.

- **noli:** non vultis
- **sit:** sunt
- **est adfectus:** adfice / affice
- **possit:** potuissemus
- **videbatur:** visum iri
- **monitum esse:** monebunt
- **fugit:** fugitura fuerit
- **perisse:** pereundo
- **credita est:** credidisse
- **inventam esse:** invenient
- **praecepit:** praecipientium
- **emitteret:** emiserint
- **dixit:** dicendus
- **introrupisset:** introrumpamus
- **orta est:** oritura

Γ1α.

- «**ut nihil ei . . . fugitivi**»: Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο *est adfectus*. Εισάγεται με το *ut nihil* γιατί είναι αρνητική. Εκφέρεται με υποτακτική γιατί το αποτέλεσμα στα λατινικά θεωρείται υποκειμενική κατάσταση, χρόνου ενεστώτα (*possit*, παρόν – μέλλον) γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (*est adfectus*: παρακείμενος με σημασία ενεστώτα). Υπάρχει ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων, το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός κύριας – δευτερεύουσας πρότασης) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του.

Γ1β.

- «**servi**»: γενική υποκειμενική στα *scelus et audaciam*
- «**gratius**»: κατηγορούμενο στο *nihil* μέσω του συνδετικού *esse*
- «**fugitivi**»: γενική αντικειμενική στο *recuperatio*
- «**suum**»: επιθετικός προσδιορισμός στο *cubiculum*, δηλώνει άμεση αυτοπάθεια
- «**reverti**»: ειδικό απαρέμφατο, υποκείμενο στο απρόσωπο *visum esse*, με υποκείμενο το *cervam* σε αιτιατική, ετεροπροσωπία
- «**a servo**»: εμπρόθετος προσδιορισμός (*a* + αφαιρετική) του ποιητικού αιτίου γιατί είναι έμπυχο στη μετοχή *emissa*

Γ1γ.

- «**perisse**»: υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου *perisse* είναι το εννοούμενο *cerva* σε ονομαστική. Επειδή το ειδικό απαρέμφατο βρίσκεται σε ταυτοπροσωπία με παθητικό δοξαστικό ρήμα (*credita est*), το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το ίδιο με το υποκείμενο του ρήματος σε πτώση ονομαστική.

Γ1δ.

- «**ut (is) eam postero die repente in eum locum emitteret**»: ut (ab eo) ea postero die repente in eum locum emitteretur

Γ2α.

- «**quod imperandum militibus esset**»: quod (Sertorius) militibus deberet imperare

Γ2β.

- «**praecepit ut...futurus esset**»: eam cras repente in eum locum emitte in quo ego cum amicis ero

Γ2γ.

- «**admissis amicis**»: cum (Sertorius) admisisset amicos

Γ2δ.

- «**Si quid durius ei videbatur, a cerva sese monitum esse praedicabat**»:
 - Si ... visum esset ... praedicavisset
 - Si ... videatur ... praedicet

Επιμέλεια: Ροδόλφου Κορίνα